

w sprawie oceny programowej kierunku historia sztuki prowadzonego na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych, nauk o rodzinie i nauk teologicznych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku historia sztuki prowadzonego na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie nie w pełni umożliwia studentom kierunku historia sztuki osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się;
 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie;
 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry;
 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie;
 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia;
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Niewłaściwe przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych.
Kierunek na studiach pierwszego stopnia został przyporządkowany w 90,7% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów do dyscypliny nauki o sztuce oraz 2,2% do filozofii,

3,3% do nauk o kulturze i religii, 2,7% do pedagogiki, 1,1% do nauk o ziemi i środowisku. Z kolei na studiach drugiego stopnia kierunek został przyporządkowany w 95% do nauk o sztuce oraz w 5 % do nauk prawnych. Spośród tych dyscyplin tylko nauki o sztuce stanowią teoretyczne podstawy historii sztuki, a przyporządkowanie kierunku do pozostałych dyscyplin jest związana z obecnością w programie studiów treści programowych o kontekstowym, subsydiarnym charakterze wobec nauk o sztuce. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny jest uzasadnione tylko wówczas, jeżeli dana dyscyplina stanowi jeden z podstawowych elementów, na których konstruowana jest koncepcja kształcenia. W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia uznała za bezzasadne przyporządkowanie kierunku do dyscypliny nauki o ziemi i środowisku, bo nie znajduje ona odzwierciedlenia w realizowanych zajęciach. Uczelnia nie odnosi się do sedna zarzutu, dotyczącego przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych, które nie stanowią jego teoretycznych podstaw i stoi na stanowisku, że sama obecność w programie studiów jakichś treści w zakresie określonej dyscypliny jest wystarczającym warunkiem, do przyporządkowania kierunku do tej dyscypliny naukowej.

2. Efekty uczenia się nie odpowiadają charakterystynom Polskiej Ramy kwalifikacji.

Oparte na sformułowaniach właściwych dla Krajowych Ram Kwalifikacji efekty uczenia się nie uwzględniają wszystkich kompetencji określonych w charakterystykach drugiego stopnia PRK na poziomie 6 i 7 lub uwzględniają je w sposób niepełny np. nie obejmują wiedzy na temat fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji, czy umiejętności rozwiązywania problemów w sytuacjach nie w pełni przewidywalnych, doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywania oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, doboru oraz stosowania właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych. Efekty uczenia się dla studiów drugiego stopnia nie zakładają osiągnięcia umiejętności komunikacyjnych w języku obcym na poziomie B2+ wg ESOKJ.

Powyższa diagnoza została sformułowana w raporcie zespołu oceniającego, przy czym Uczelnia się do niej w odpowiedzi nie odniosła.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Treści programowe dla części zajęć nie zapewniają osiągnięcia założonych dla nich efektów uczenia się.

W przypadku części zajęć dla których zostały przyjęte efekty uczenia się z zakresu historii sztuki np. w ramach specjalności *rzeczoznawstwo i rynek dzieł sztuki* na studiach drugiego stopnia w zakresie zajęć: *muzykalia: instrumentarium* oraz *muzykalia: piśmiennictwo* treści programowe nie umożliwiają osiągnięcia założonych dla nich efektów uczenia się, bo nie dotyczą historii sztuki. Dodatkowo treści tych zajęć są takie same. Zalecana dla tych zajęć literatura, to dwie publikacje z dziejów liturgiki. Podobnie jest w przypadku zajęć *dzieje europejskiej kultury muzycznej*, na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Zajęcia te poświęcone są historii muzyki od antyku do baroku, historii form i stylów muzycznych. Dotyczy to również zajęć *rozwój europejskiego instrumentarium muzycznego*, które w zakresie treści kształcenia dotyczą rozwoju wybranych instrumentów muzycznych w Europie w ramach muzykologii, posiadają stosowną do tego muzykologiczną literaturę przedmiotu, ale efekty uczenia się odnoszą się do historii sztuki, kultury wizualnej, metod badawczych historii sztuki itd.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do sedna zarzutu dotyczącego braku zapewniania treści programowych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia w zakresie historii sztuki, informując jedynie, że wymienione zajęcia powinny zostać przeniesione do innego modułu lub zastąpione innymi zajęciami.

2. Program studiów drugiego stopnia nie zapewnia osiągnięcia zakładanego poziomu ESOKJ. Program studiów drugiego stopnia nie obejmuje zajęć, których podstawowym celem jest kształtowanie komunikacyjnych umiejętności na poziomie B2+ wg ESOKJ. Program studiów obejmuje co prawda wykłady monograficzne prowadzone w języku obcym, ale sformułowane dla nich cele, efekty uczenia się i treści programowe i metody weryfikacji nie zawsze odnoszą się do nauczania języków obcych, a prowadzący je nauczyciele akademicki nie są przygotowani do nauczania tych języków i oceny kompetencji studentów w tym zakresie.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię uznała zasadność zarzutu i zapowiedziała wprowadzenie zmian w ogólnouczelnianych procedurach, które planowane są do wprowadzenia w grudniu 2024 r. Skuteczność tych procedur będzie możliwa do oceny po ich wdrożeniu.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zasady rekrutacji na studia drugiego stopnia nie zapewniają kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się
Dla kandydatów nieposiadających dyplomu ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku historia sztuki kwalifikacja następuje na podstawie egzaminu wstępnego w formie rozmowy kwalifikacyjnej. Tezy te nie zapewniają weryfikacji wiedzy kandydatów na 6 poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji w odniesieniu do dyscypliny naukowej nauki o sztuce i szczególności subdyscypliny historia sztuki. Odnoszą się one do wyjaśnienia podstawowych terminów z zakresu architektury, podstawowych terminów z zakresu plastyki (rzeźba, malarstwo); podstawowych terminów z zakresu technik artystycznych itd. W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię uznała zasadność zarzutu i wskazała, że w związku z nim powinna się zebrać odpowiednia podkomisja i przygotować listę pytań rekrutacyjnych. Rezultaty tych działań będą możliwe do oceny po zakończeniu prac tej podkomisji.
2. Proces dyplomowania nie zapewnia rzetelności i porównywalności ocen prac dyplomowanych.
Część prac dyplomowych charakteryzuje wadliwa kompozycja, niedostatki warsztatu analitycznego czy przewaga fragmentów opisowych, co nie jest uwzględniane w ich ocenie. W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię uznała zasadność zarzutu i zapowiedziała przeprowadzenie rozmowy mającej na celu stwierdzenie czemu prace dyplomowe o niskim poziomie merytorycznym i edytorskim uzyskiwały wysokie oceny. Rezultaty tych działań będą możliwe do oceny po zakończeniu dokonywanej przez Uczelnię diagnozy i wprowadzeniu zmian naprawczych.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Nie została zapewniona prawidłowa obsada wszystkich zajęć.
Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami nie zapewnia w pełni prawidłowej realizacji zajęć

oraz osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Część zajęć z historii sztuki prowadzona jest przez osoby, które nie wykazują się ani wykształceniem z zakresu historii sztuki, ani publikacjami, które odpowiadają zakresowi prowadzonych zajęć.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia uzupełniła informacje dotyczące dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego wskazanych nauczycieli akademickich, jednak nadal zajęcia, dla których efekty uczenia się odnoszą się do historii sztuki prowadzone są przez osoby, których dorobek naukowy nie reprezentuje tej subdyscypliny naukowej.

2. Brak transparentnych kryteriów przydziału zajęć dydaktycznych.

Prowadzona w odniesieniu do kierunku historia sztuki polityka kadrowa nie jest oparta o transparentne zasady. W szczególności nie zostały wypracowane jasne i dostępne nauczycielom akademickim zasady powierzania zajęć dydaktycznych, co skutkuje powstawaniem konfliktów wśród nauczycieli oraz w relacji z przełożonymi.

Uczelnia nie odniosła się do zarzutu w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego.

W odniesieniu do kryterium 5:

1. Nie są zapewnione warunki dla właściwego prowadzenia zajęć

Na kierunku zdarzają się sytuacje, związane np. z odrabianiem zajęć, gdy np. seminarium dyplomowe prowadzone jest przez kilku wykładowców w jednej sali. Jednocześnie brak pomieszczeń dla nauczycieli powoduje, że dydaktycy nie mają swojego miejsca by pracować, a zajęcia typu konsultacje odbywają niejednokrotnie w jednej sali w różnych jej rogach.

Uczelnia w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego opisała obowiązujące w niej procedury w odniesieniu do przydziału sal, które nie są jednak skuteczne i nie zapobiegają prowadzeniu w tej samej sali, w tym samym czasie zajęć przez różnych nauczycieli akademickich.

2. Brak systematycznych przeglądów infrastruktury, w której uczestniczą nauczyciele akademicki i studenci.

W Uczelni nie są prowadzone okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, których celem jest jej dostosowanie do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie odniosła się do sedna zarzutu, wskazując że odniesieniu do przeglądów technicznych infrastruktury w portierni jest książka zgłoszeń usterek, a także że funkcjonuje w niej elektroniczny system zgłoszeń usterek sprzętu AV i komputerowego, a zgłaszane usterek naprawiane są na bieżąco.

W odniesieniu do kryterium 8:

1. Wsparcie studentów w procesie uczenia się nie jest kompleksowe.

Wsparcie, które Uczelnia kieruje w stronę studentów kierunku historia sztuki w procesie uczenia się nie ma w pełni stałego charakteru oraz nie w pełni odpowiada zróżnicowanym potrzebom studentów ocenianego kierunku studiów, mimo przybierania zróżnicowanych form. Na kierunku nie została zapewniona właściwa komunikacja pomiędzy pracownikami, a studentami i ich przedstawicielami, czyli starostami roczników. Studenci nie otrzymują np. wystarczających informacji związanych z procesem dyplomowania, którego terminy nie są dla studentów jasne i klarowne. Studenci, którzy nie wzięli udziału w spotkaniu

organizacyjnym pierwszych lat nie wiedzą kto jest opiekunem kierunku, bo ta osoba nie spełnia swojej roli. Studenci nie widzą sprawczości w rozwiązywaniu zgłaszanych zarówno ustnie jak i pisemnie uwagach w sprawach, na przykład dotyczących harmonogramu objazdów naukowych.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała, że od tego roku akademickiego zrezygnowano z utrzymywania stanowisk kierowników kierunków, zastępując je stanowiskami prodziekanów ds. kształcenia. Uczelnia wskazała także, że został powołany Rzecznik Praw Studenta UKSW. Uczelnia nie wykazała jednak w jaki sposób te zmiany wpłyną na komunikację ze studentami oraz aktywność opiekuna roku.

2. Prowadzone w odniesieniu do kierunku historia sztuki oceny wsparcia udzielanego studentom nie są skuteczne.

Uczelnia posiada narzędzia służące do prowadzenia okresowych przeglądów wsparcia kierowanego w stronę studentów, jednak na ocenianym kierunku nie doprowadziły one do zdiagnozowania nieprawidłowości w zakresie komunikacji ze studentami, czy aktywności opiekunów roku. Studenci kierunku nie wiedzą o możliwości oceny tych aspektów funkcjonowania kierunku.

Uczelnia nie odniosła się w odpowiedzi na raport zespołu oceniającego do powyższego zarzutu.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Niepełne wdrożenie na kierunku uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia.

W Uczelni zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów, które jednak wobec kierunku nie okazały się skuteczne, co poskutkowało sformułowaniem w raporcie zespołu oceniającego propozycją oceny dla kryteriów 1,2 i 3 – kryterium spełnione częściowo.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie podjęła skutecznych działań naprawczych w odniesieniu do nieprawidłowości zdiagnozowanych w zakresie programu studiów.

2. Nie został zapewniony w opiniowaniu i doskonaleniu programów studiów na kierunku historia sztuki udział nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku, studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Na kierunku nie jest zapewniony udział różnych grup interesariuszy w opiniowaniu i doskonaleniu programu studiów. Na poziomie ogólnouczelnianym możliwe jest wypełnianie ankiet skierowanych do pracowników i studentów, które mają wspomóc tworzenie poszczególnych kierunków studiów, ale w odniesieniu do kierunku historia sztuki ankietyzacja ta nie okazała się skuteczna. Na kierunku nie ma przepływu informacji lub odzewu na prośby zmian w programie studiów zgłaszane przez studentów. Nie funkcjonuje współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym na poziomie tworzenia programów studiów oraz kształtowania wizji kierunku historia sztuki.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia nie odniosła się do sedna zarzutu, wskazując jedynie na brak aktywności studentów i zmianę kierownictwa Instytutu Historii Sztuki, które przedstawiło nowy program działania. Rezultaty wprowadzonych zmian będą możliwe do oceny po skróconym okresie oceny.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych stanowiących jego teoretyczne podstawy.
2. Zaleca się uwzględnienie w efektach uczenia się wszystkich kompetencji opisanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się zapewnienie w programie studiów treści programowych umożliwiających osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.
2. Zaleca się uwzględnienie w programie studiów drugiego stopnia zajęć służących kształtowaniu komunikacyjnych kompetencji językowych na poziomie B2+ wg ESOKJ.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się zapewnienie zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia zapewniających kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się.
2. Zaleca się zapewnienie rzetelności i porównywalności oceny prac dyplomowych.

W odniesieniu do kryterium 4:

1. Zaleca się zapewnienie prawidłowej obsady wszystkich zajęć.
2. Zaleca się zapewnienie transparentnych kryteriów obsady zajęć.

W odniesieniu do kryterium 5:

1. Zaleca się zapewnienie właściwych warunków do prowadzenia zajęć.
2. Zaleca się przeprowadzanie systematycznych przeglądów infrastruktury dydaktycznej, w których uczestniczą nauczyciele akademicki i studenci.

W odniesieniu do kryterium 8:

1. Zaleca się zapewnienie kompleksowego wsparcia studentom kierunku w szczególności w zakresie przepływu informacji i opiekunów roku.
2. Zaleca się przeprowadzanie skutecznej oceny wsparcia udzielanego studentom.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się pełne wdrożenie na kierunku uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia w aspekcie oceny i doskonalenia programu studiów.
2. Zaleca się zapewnienie udziału w ocenie doskonaleniu programu studiów wszystkich grup interesariuszy.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające na kierunku historia sztuki na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2026/2027.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej